

a kieg-ből

BAJAI ÚJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4.
Telefonszám: 45.

Bácsmegyei és délpest megyei érdekű politikai napilap.

Kiadóhivatal: UJ ÉLET NYOMDA R. T.
Felelős szerkesztő: GARDONYI FERENC.

Előfizetés egy hónapra 30000 K.
Egyes példányszám ára 1500 K.
Megjelenik hétköznaponként délután 12 órakor

A vörösök és a még vörösebbek.

Az osztrák szociáldemokraták közlönye: a bécsi Arbeiter Zeitung, melyre a magyar Népszavak is hallgatni szoktak, sőt nem egyszer szorosán hozzáigazodnak: mostanában feltűnést keltő bejelentéssel fordult az ausztriai szocialista táborhoz. Arról van szó, hogy a párt revízió alá vonta 25 év előtt kiadott programját s legközelebbi manifesztum alakjában fogja az eddiginél sokkal radikálisabb szellemű megállapodásait közzétenni.

Az Arbeiter Zeitung szerint az osztrák szocializmus eddigi cselekvési köréből a hatalmi célok hiányoztak. Negyedszázados programjában beírta azaz, hogy rőt, gyorsodott, terjeszkedett s a terjeszkedés arányaihoz képest szervezkedett. Voltak is jelentékeny sikerei, amelyek kezdete visszanyúl a császárság utolsó évezredig, klímákat érte el a háberu végén, az összeomlás alatt s főtényezője lett Ausztria legújabb republikánus kialakulásának.

Most aztán ennél sokkalta messzebb néz és törekszik a párt: a hatalmat kerüli magához ragadni. Ez volna ergója negyedszázados készülődésének, terjeszkedésének s szervezetének. Hogy ebben van logika, nem vonható kétségbe. Csak hogy az egyenes logikai vonalat benne zavaros káros körülmények teszik fölülte hullámszerűsége.

Az osztrák szocializmus jókora tért hódított magának Bcs városi hatóságai életében, a köziáraság nemzetgyűlésében, sőt a kormányzatban is, de nem oly döntő sulyal, hogy övé lehessen az uralom. Kénytelen tehát errenézve a polgári párt elemekkel osztozkodni, s velük közreműködni úgy a városházán, mint a parlamentben. Együtt csinálják tehát a gyakorlati politikát, amivel szükségkép vele jár, hogy a szocialista-radikalizmus szélső felfogásából a vörös elvtársak engedjenek gyarkorta, ahányszor a praktikus élet és saját feladatuk természete ezt megköve-

teii tölth. Ez persze nem tetszik a tranzakcióban részt nem vevő, vagy belőle hagyott még vörösebbeknek, a radikális szocializmus ez ultráinak, kik a polgári elemmel semmi közöséget nem ismernek el s az uralmat a munkás nép proletár tömegei számára diktatórius hatalommal reklamálják. Ez az elem odaát kifejezetten bolsevista s a mérsékelt mensevizmussal szemben, a Leninféle szovjet állam vörös zászlajára esküszik.

A kétféle vörös lebegő ellentéteit próbálja most kiegyeztetni az új

osztrák szocialista program s hogy ezt tesse, politikájában vegyleges-ságok szerint mozogódik. Elismer ámenetileg oly időszakot, mikor a polgári elem már nem elég erős, a proletárem pedig még nem elég erőteljes arra, hogy a hatalmat osztatlanul gyakorolhassa. Ilyenkor a szocializmus kénytelen a polgársággal kezdet fogni, úgy provizorikusan. A végleges állapotot azonban máris úgy képezi, hogy a proletáriátusé lesz a teljes hatalom, amit relli a polgárság vagy átenged önként, te

hát vértelenül meghódol előtte, vagy pedig fegyverrel áll ellent, s akkor kiút a tömegek forradalma, következik az erőszakos birtokbavétel, a proletárdiktatúra, ahogy ezt Lenin megcsinálta Szovjet Oroszországban. Ebebe az irányba indul most az osztrák szocializmus, az új programban költött marsrutával. Minket e kérdésben főleg az érdekel, hogy mit szólnak majd hozzá a mi szocialistáink: a Népszavak, ha majd arra kerül a sor, hogy a vörös zászlajukat ők is áttessék így, muszka módon még vörösebbre!

Leccapolják a posványosi földeket és a kisbudai mezőséget

A víz egy részét vissza a dunavölgyi csatornába, másik részét pedig a Kamarásdunába engedik.

A bajai Máv. vasúti töltés kétszeri átszakadása következtében keletkezett felvégi árvíz közegészségügyi szempontból mérhetetlen veszélyt rejt magában, ha a 40-50 fok melü nyárutó hevében továbbra is ott pöszed az előtöltött posványosi földeken és a kisbudai mezőségen. Ha valaki nekimerészkedik egy sétának az előtöltött területek megtekintésére, úgy már a mentélep alatt egy hatalmas zöldecsfelületű, békafencsés és békanyalás terger bontakozik ki előtte egy förtelmes mocsár teljes borzalomságával. Az előtöltött földek veteményei, kukorica, zöldecsfélék stb. rothadának indulnak már a teljeseen pöszadt vízben, amely meghatározhatatlan szintűvé változott a benne alaposan ázó trágya és szemétdombok förtelmes levétől. Valósággal bűzhöd mocsárrá kezd válni Baja város ezen része. A hűvösebb estéken aztán párolog ez a mocsár egészségtelen párolgással, megfertőzve az egész környék levegőjét, viszi a penészt be az arúgy is nedves, környező munkáslakásokba. Al-bania msláriát terjesztő mocsaraihoz hasonlít ez az előtöltött vidék, amely hatalmas felelőség mementőjeként szégyenletes bizonyítéka egy nagy-mérvű nemtörődömségnek.

Baja város, amellé, hogy a kár megtérítésének kérdését a sajtott lakosság érdekeinek védelmére teljes sulyával támogatja és követeli, gondol arra is, hogy ez a mocsár a város lakosságának földjeiről lettünjön.

A legilletékesebb helyről az az értesülésünk, hogy a posványosi vizet leccapolják. Most, hogy a nagy dunai árvíz elvörös, kőhetővé vált a csatorna zsúplósága is és kinyitható lett az ominozus Máv. átérés is. Ezen keresztül engedik vissza a csatornába az árvíz egy részét, már amennyi visszafolyik, a többi pedig elvezetik a téglagyáreknál vezető uton levő átérés megoyításával a Kamarásdunába. A levezetés munkáját a városi mérnöki hivatal és a helyi folyammérnöki hivatal irányításával fogják végezni, a legközelebbi jövőben.

Magyarország pénzügyi helyreállítása a népszövetség szeptemberi ülészekán.

Kolozsvárról jelentik: A Népszövetség szeptemberi ülészekán Romániát közvetlenül érdeklő kérdések kerülnek tárgyalásra. Ilyen első sorban Magyarország és Ausztria pénzügyi és gazdasági helyreállítása, to-

vábbá a Népszövetség tanácsstagjainak megválasztása, amely alkalommal a kisantant a maga képviselőitben Romániát jelöli s végül a bolgár kölcson, amelynek felhasználása tekintetében a Bulgáriával szomszédos államok szigorú ellenőrzési jogot követelnék, nehogy a kölcson fegyverkezésre használják föl, a menekültek segítése helyett.

Személyi változások a belvárosi és kiscsávolyi plébánián.

Dr. Schopper Antal teológiai tanár Bajáról való távozása személyi változásokat vont maga után a belvárosi plébánián. Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek rendelkezése szerint Bajára, a belvárosi plébániára nyertek áthelyezést dr. Pinter László Kunbajáról és Erdős József Janoshalmáról. A kiscsávolyi plébániára nyert áthelyezést Horváth Ferenc a bajai belvárosi plébániáról. Horváth Ferenc a plébánossá kinevezett Belágyi Mihály helyét foglalja el.

Nagy örömmel értesültünk arról, hogy egy ambiciózus fiatal zenetanárnő Récska Iona, aki Budapesten a legkiválóbb zeneiskolákban mint zenetanárnő működött, állami engedéllyel magánzeneiskolát nyit városunkban. Üdvözöljük Récska Iona zenetanárnőt, ki szeptember hó folyamán, mint értesültünk iskoláját már meg is nyitja. A közeli napokban az iskolára vonatkozólag bővebb programot fogunk adni. Hiszünk, hogy a város közönsége ezen ambiciózus tanárnőt és zeneiskoláját a legmelegebben fogja pártfogolni és bizton reméljük, hogy ez a zeneiskola városunk zenekulturájának fejlődésére óriási hatással lesz.

BUTÓR részletfizetésre
a legfinomabbtól a legegyszerűbb kivitelig kapható
SZABÓ FERENC műbutorasztalosnál B A J A, Barcs-utca 4. szám.
Telefonszám 240. Telefonszám 240.

0082

HÓCIPÓJÉT ÉS KALOCSNIJÁT

rendkívül olcsó árért
megtalpalom és megsarkalom

Stellner Zsigmond Baja, Vörösmarty ucca 1. szám. (Grauug-ház.)

Fröhlich, a német hátuszó bajnok nem fogadta el a lopott győzelmet.

— Budapesti tudósítónktól. —

Ismeretes országszerte az a körülmény, hogy a Budapesten lezajlott Európa-bajnokság zsűrije sorozatos botrányok közepette a 100 méteres hátuszás Európa bajnoki versenyében nem a versenyen kétszer győző magyar bajnok, Bartha Károlyt, hanem Fröhlichet, a német bajnokot nyilvánította győztesnek. Ezzel az erőszakos fogással aztán elérhette azt a nemzetközi zsűri, hogy Magyarország egészen biztos helyére Svédország kerülhetett másodikkak az Európa-bajnokságban.

Az egész világ nem kis meglepetésére aztán az történt, hogy a német bajnok nem fogadta el a neki ítélt európai-bajnoki érmet és kijelentette, hogy ő a versenyt elvesztette. — A versenyek a vízben dőlnek el és nem a zöld asztalnál — mondta a német bajnok és faképnél hagyta az egész társaságot. Ezzel a férfias és egyenes gesztusával, melyért őt mindenki előtt csak elismerés illeti, egyben a legilletékesebb véleményt mondta ki erről a zsűriről, mely idejött mihozzánk Magyarországra és számítva a magyarok vendégszerető barátságára, erőszakos uton akart eredményeket kipanamázni. Sajnos a panama sikertült s ezen már a német bajnok férfias gesztusa sem tudott segíteni. Az Európa-bajnokságban Magyarország egy pont differenciával harmadik lett Svédország mögött.

Mi magyarok tudtuk, hogy Európa uszóbajnoksága nem lesz a mink, azonban a reális számítások alapján a második hely biztosítva volt részünkre. A svédek, a kiténő Arne Borg-al viszont favoritként érkeztek a bajnokságra és óriási meglepetés érte őket, mikor nyilvánvalóvá lett, hogy csak a harmadik helyre kerülhetnek. Valamit tenni kellett hamar, hogy ezt a fiasót kikorrigálják, ha mindjárt egy kis erőszak is kell hozzá. És tettek is. Már akkor, amikor a verhetetlen vízipóló-gárdánk leszorította a svédek esélyeit, látha-

tóan azon erőlködtek a svéd bíráló tagok, hogy legalább Bírányt disz kvalifikálják valahogy Arne Borg-al szemben. Bírány azonban biztosan nyert s így a halálsápadt svédek részére nem maradt más hátra, mint a hátuszás. Nyerjék inkább a németek, de ne kapjon pontokat Magyarország, mert akkor ők éppen hogy bejuthatnak a második helyre. És így is történt.

Sajnos ebben a minősíthetetlen komédiában a magyar vezetőségnek

Rabmagyarországból...

Politikai és társadalmi élet Szabankán. — Iskolaügy. — „A Suboticei Népkör“ megnyitása

— A Bajai Ujság tudósítójától. —

Nehéz Szabadkáról beszélni annak, aki régebben ismerte ezt a kedves alföldi parasztvárost, amelyet nemrég kereszteltek el a zöldasztalok mellett Subotícának. Nem az a lélektelen, poros háztömeg a bántó a régi ismerősöknek, hanem az a végtelen sok elrejtett fajis, ami hangtalanul ott lüktet az évtizedek óta változatlan uccákban.

Csak az üzletek cégtábláiról látszik a balkáni hatás, belül örül az elárúsító, ha valaki félénken és törött szláv szóval kéri a portékát; sokszor volt alkalom hallani: hiszen lelkem maga tud magyarul! Magyarul beszél a város nagy többsége a jövevények és a kételkedő városi hivatalnokok kivételével, akiknek szigorú parancs, hogy az állam nyelvén kell beszélni. A magyarok negyede se tanulta meg a nyolcéves uralmuk alatt az „államnyelvet“, minden hivatalos ügyben gyermekeikhez kell fordulni, hogy tolmácsolják az íráskor szövegét.

Legfajóbb kérdése a jugoszláviai magyarságnak az iskolaügy. Ha csak nem akarja valaki magára venni a hatóságok rosszindulatát, kénytelen gyermekeit szerb iskolába járattatni, pedig az egyetlen magyar iskolában

nem volt egyetlen erélyes, vagy önérzetes gesztusa s a magyar uszószövetség elnöke beérte egy olyan végzetes kijelentéssel, hogy „nem vonhatjuk magunkra a vendégek haragját“.

Erre a kijelentésre a német Fröhlich megadta a méltó választ, mikor faképnél hagyta az egész társaságot. Magyarország részére csak erkölcsi győzelem maradt, de talán ez még mindig jobb a lopott győzelemnél. Az elsikkasztott magyar zászló mégis magasan hirdeti, hogy itt már erőszakkal sem lehet gáncot vetni a győztesen előretörő magyar seregek elé.

kor felcsillannak a szemeik és hite ébresztenek a szívekben.

Ilyen lelket emelő estélyen, ugynevezett „tarka est“ en ott voltam magam is a Suboticei Népkörben. Magyar áldozatkészséggel sikertült évek munkájával fölépíteni a helyiséget e nyárra és nagy ünnepségek közt avatták fel augusztus elején. Szláv dallal nyílt meg az este, de a mi érzésink diktálták a továbbiakban a hangulatot. Likes fiatalok szereztek felejthetetlen kedves percek a leghálásabb közönségnek, amely valóságos májusi esőként fogadta a magyar nóták lélekűdítését. Kicsit fájt, hogy a magyar lányok alig magyarba öltözhetek csak, de ezzel az óvatossággal tartoztak a közérdekében, hisz ugyis folyton vigyázniok kell a renegátok és a kételkedők akadékoskodásától. Szláv darabnak a lejátszását is programmba kellett venni, de azt hiszem, hogy nem volt benne sok szöszönet. Vén szerb asszonyt és leányát olyan súlyos travesztival mutatta be a színpadon, hogy a közönség két hosszu legény, hogy a közönség még... hálas is volt az „államnyelven“ tartott előadásért. Az este fénypontja egy nótás életkép lett. Majdnem husz legény — leány egy fonóban régi, szép, szomorú, lelkűknék o'y jól eső magyar nótát énekelt.

Fiatal lányok iskolázatlan, de kedves melegségű szopránjától csengett a terem és hallgatóságuk nagy szeretettel figyelt a régnemhailott édes szavakra.

Nagy teljesítmény volt ez az előadás ott, ahol bün magyarul beszélni és hálátlanság. Ott, ahol a magyaroknak soha nem lehet szavuk. A többi utódállamban legalább sérelmeket felpanaszolhatják a kisebbségek, itt még, mint Tompa mondja: Magát, az elhagyott magyarnak kisírni sem szabad.

Mi hálásan köszönetet mondunk az egyik szereplőnek, aki az előadás után így szólt hozzám: Azt hiszem, mi tán még különb magyarok vagyunk, mint odaát. — Iyaza volt és igaza lesz drága, szomorú és hívó magyaroknak! (1)

**Naponta friss,
prima uradalmi**

Csemege-vaj

Kapható özv. Heneráry Antalné és Fia cégnél.

Füezer, csemege, gyarmat- és háztartási áruk legolcsóbb beszerzési forrása. (A Zirci rendház mellett) — TELEFON 70.

Saját érdeke,

hogy mielőtt lakásukat, műhelyének stb. villamos világítási illetve erőátviteli berendezését elkészíti, kérjen **díjtalan költségvetést**

LÁZÁR és EVETOVITS

villamos és műszaki vállalatától. Vörösmarty Mihály-ucca 8. szám. (Központival szemben.)
Pontos, izléses kivitel! Telefon 272. Messzemenő garancia!

HIREK.

A postavezérgazgatóság jutalmakat oszt ki a munkások között a postapalota bokréta ünnepélyén. A bajai új postapalota építkezése gyorsan közeledik a befejezés felé. Az összes falazási munkák máris befejeződtek, sőt építés alatt van a hatalmas tetőzet is. Már jórészen össze is állították az épületen a város legmodernebb alkotású és leghatalmasabb fedésű épületét. A m. kir. posta ennél az épülő palotájánál is megtartja a szokásos bokréta, illetve „falegyen” ünnepélyt. A szombaton délután 4 órakor kezdődő ünnepélyre városunkba érkeznek a m. kir. posta igazgatóság képviselői, a szegedi igazgatóság kiküldöttei, valamint az épület tervezője Medgyasszay István a nagynevű magyar építész is. A helyi postafőnökség ezúton is meghívja a bokréta ünnepélyre a helyi törvényhatóságok tisztikarát, valamint a város társadalmát. A vezérgazgatóság, amint illetékes helyről értesülünk az épületen dolgozó munkások között jutalmakat oszt ki. Este az építést végző vállalkozó Antalfy Ferenc építész látja vendégül vacsorán a bajai közéleti előkelőségeket. A város lakossága főképpen nagy érdeklődés a posta palota bokréta ünnepélyre iránt.

Zárt írásbeli versenytárgyalás a Sárkány uccai új járdafektetési munkáinak vállalatbaadására. Baja város mérnöki hivatala a Sárkány ucca új járdafektetési munkáinak vállalatba adása céljából 1926. évi szeptember hó 9-én d. e. 11 órai kezdettel zárt írásbeli versenytárgyalást tart. A versenytárgyalás feltételeinek és a terveknek megtekintése, felvilágosítások és az ajánlati úrlapok beszerzése céljából a mérnöki hivatal mindenkor hivatalos órák alatt áll rendelkezésre. A fenti időpontra tud beérkezni az ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A dinnye katasztrófája. Az idei nagyon kedvezőtlen időjárás a dinnyére katasztrófális hatással volt. — Az idei dinnyetermés az átlagos termésnek a tízedrészét sem éri el. Hiányzott a tartós száraz meleg, a hűvös idő és a sok eső pedig megakasztotta a szépnek ígérkező termés kifejlődését. — Az alföldi nagy gyümölcsstermő emporiumokban az idén elmarad a dinnyeszezon.

(-) U R A N I A M O Z G O (-)

1926. augusztus hó 28-án, szombaton d. u. 6 és 9 órai kezdettel.

A manikür görk. Végtelenül bájos filmregény 7 felv. — Főszerepben: BEBE DANTIELS.

HOL VOLTÁL AZ ÉJEL? Kiváló vigjátékattrakció 8 felvonásban Főszerepben: Eleanor Boardman és Conrad Nagel. Híradó.

Központi Kertmozi

Augusztus hó 26-án, csütörtökön.

PIERRE BENOIT legújabb regénye filmen

Az óriások utja.

Filmregény 10 fejezetben.

Főszerepben: Jeanne Helbling, Armand Tallier és Troubetzkoi herceg.

KÖNNY ÉS KACAJ.

D. M. Clay híres regényének filmváltozata 6 felvonásban.

Főszerep: Estelle Taylor.

Kezdeté 8 órakor. Helyárak: Asztali ülés 10 ezer, széllye 6 ezer.

Jön!

Jön!

Csak 4 napig!

Csak 4 napig!

Megérkezett az országos hírű

GAZDAG CIRKUSZ.

Ma, 26-án, csütörtökön este fel 9 órai kezdettel tartja

megnyitó diszelőadását

szcenziós világvárosi műsorral, a vármegyeházával szemben felállított hatalmas, két póznás sátorban, amelyben 3800 ember fér el
A műsor kiemelkedő számai:

The two Butterflies Repülő csillagok a levegőben.	JANCSI bohóc ki a budapesti Beketow Cirkuszban 17 éven keresztül a legnagyobb sikert aratta.
Elvira Kreml Halálugrás a kifeszített sodrony kétélen.	Agemo fivérek létra és bambusz egyensúlyozók, 12 méter magasságban.

50 személyzet, számos idomított fajlő, saját zenekar és villanyvilágítás.
Jegyek előre válthatók Lukács Viktor dobánytözsdejében és este a pönztárnál.

Kiadóhivatal vezetője: Goldberger Jenő.
Főelős kiadó: Moravcsik Győző.

Hirdetmény.

A felszámolás alá került Bajai Áruforgalmi Részvénytársaság hitelezőit felhívjuk jogosult igényeiknek a törvényes határidőn belül való bejelentésére, nehogy későbbi bejelentésük miatt esetleges károsodás érje őket.
Baja, 1926. augusztus 24.

A Bajai Áruforgalmi Részvénytársaság felszámoló bizottsága.

Hirdessen a Bajai Ujságban.

Ingyen

Cipőt

s. haszn lehetett kapni, azonban

Krausz Lajos

bőr- és cipőversenyáruházában
BAJA, KOSSUTH UCCA II. SZ.

alatt már igen olcsón és előnyösen szerezheti be cipőszükségletét. Az évek óta fennálló bőrüzletemet egy modern cipőüzemmel kibővítettem és abban egy újrendszerű részletfizetési osztályt nyitottam. A mai nehéz gazdasági viszonyok mellett lehetővé akarom tenni a t. közönségnek, hogy cipőszükségletét azonnal és jutányosan szerezhesse be még akkor is, ha az ennek megfelelő készpénzzel nem rendelkezik. Feltétlen hitelképes egyéneknek vidékieknek is folyószámla hitelt nyújtok olyképen, hogy egész évi cipőszükségletét nálam részletfizetés mellett szerezheti be. Készíték megrendelőimnek mérték szerint, tetszése szerinti kivitelben elsőrangú anyagból

1,250.000 K.-ért

100 pengőért

következő cipőket és javításokat:

- 4 pár férfi vagy női cipőt
- 2 " " " " borítás
- 2 " " " " féltalp és sarkat

A részletfizetés olyképen történik, hogy az első részletnél 250.000 kor., 20 pengő fizetendő, a többi havi 100.000 kor., 8 pengő egyenlő havi részletben fizetendő. A bőr és cipőszakmában eltöltött 30 éves gyakorlatom garanciát nyújt, hogy a szakmában a versenyt felvehetem, amiről meg fog győződni azonnal, ha kedvező ajánlatomat igénybe veszi és b. megrendelésével megtisztel.

KRAUSZ LAJOS

bőr- és cipőversenyáruház
BAJA, KOSSUTH LAJOS- UCCA II.

2000 pár

szándált,

férfi és női komerc-cipőt nagyon

olcsón kiárusítok.

